N°. 44. 1846.

BREDASCHE COURANT.

STAAT- LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Zondag 12 April.

Uithoofde van het invallend PAASCHFEEST, *zal de Courant van* Dingsdag, *niet worden uitgegeven.*

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, brengen bij deze ter voldoening aan het daartoe ontvangen besluit van Z. Exc. den Heere Staatsraad Gouverneur dezer Provincie, van den 30. Maart 1846, A, N°. 8, (*Provinciaal blad n°.* 40), ter kennisse der Ingezetenen, de navolgende door Z. Exc. den Heer Minister van Finantien den 25 dier maand, N°. 15, genomene Resolutie, betreffende de inwisseling der stukken van *drie gulden* en van *tien schellingen*, alsmede die van *twee gulden*.

»De Minister van Finantien, als daartoe gemagtigd bij Koninklijk »besluit van den 24sten Maart 1846 (*Staatsblad n°.* 12), in uit»voering van de wet van 18 December 1845 (*Staatsblad n°.* 90), »brengt mits deze ter algemeene kennisse:

»1°. dat van Dingsdag den 14den tot Zaturdag den 18den April »aanstaande, alsmede op Maandag en Dingsdag den 20sten en »21sten derzelve maand, bij de Nederlandsche Bank en bij de Agenten »van 's Rijks schatkist op de gewone kantoor-uren, ter inwisseling »kunnen worden aangeboden:

»de *stukken van drie gulden* en van *tien schellingen*, alsmede »die van *twee gulden*;

»2°. dat de intrekking van de voorzeide muntstukken zal plaats »hebben tegen andere in omloop zijnde oude of nieuwe zilveren »munten of tegen muntbiljetten, volgens de wet van den 18den »December 1845 (*Staatsblad n°.* 90) daargesteld;

»3°. dat bij tijdelijke ongenoegzaamheid der kassen door de Agenten »zullen worden afgegeven bewijzen op de Nederlandsche Bank te »*Amsterdam*, *bij vertoon* aldaar betaalbaar als bij § 2 vermeld, »of bewijzen van het Agentschap zelf, mede in dier voege betaalbaar »*vijf* dagen na dato en zulks naar de keuze door de belanghebbenden bij de afgifte der speciën te doen;

»4°. dat de ontvangers der belastingen de inwisseling zullen bevorderen, door overneming tot den 20sten April aanstaande van de »buiten koers gestelde specien, tegen andere, zooveel hunne kassen »dit toelaten;

»5°. dat de bovengemelde muntspecien met den 19den April aanstaande worden buiten omloop gesteld, en dien ten gevolge niet »meer in betaling voor de schatkist zullen aangenomen worden, »noch door de Ingezetenen zullen behoeven te worden aangenomen.

»'s GRAVENHAGE, den 25. Maart 1846.

(*geteekend*) »*De Minister voornoemd*, »VAN HALL."

Met uitnoodiging om van den daarbij bepaalden termijn tot inwisseling dier buiten koers gesteld wordende muntspecien gebruik te maken.

En zal deze worden gepubliceerd en geaffigeerd waar zulks te doen gebruikelijk is.

BREDA, den 9 April 1846.

DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelve,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, ontvangen hebbende eene Circulaire aanschrijving van Z. Exc. den Heere Staatsraad Gouverneur dezer Provincie, van den 30 Maart 1846, A, n°. 3, (*Provinciaal blad n°.* 39).

Herinneren bij deze naar aanleiding van dien, den Ingezetenen aan den inhoud der bekendmaking van Z. Exc. den Heere Minister van Financien van den 14 Maart jl., betrekkelijk het verbod tegen het aannemen van gealtereerde of besnoeide Nieuwe Muntspecien, zijnde dezelve van den navolgenden inhoud:

»De Minister van Finantien herinnert ter gelegenheid van de »uitgifte van nieuwe Nederlandsche munten aan de navolgende bepalingen, voorkomende in de artikelen 10 en 11 der wet van den »18den December 1845 (*Staatsblad n°.* 90):

1°. »»Geene der Nederlandsche muntspecien, naar de wet van »»28 September 1816 (*Staatsblad n°.* 50) en volgende wetten ge»»slagen, worden in 's Rijks schatkist aangenomen, wanneer de»»zelve eenigzins gealtereerd en alzoo vervalscht, verminkt, »»besnoeid of uiterlijk geschonden mogten zijn, en zal niemand »»gehouden wezen, dusdanige gealtereerde, vervalschte, verminkte, »»besnoeide of geschondene munten te ontvangen."

2°. »»De nieuwe muntspecien, in gealtereerden, vervalschten, »»verminkten, besnoeiden of geschonden toestand aan de lands»»kantoren wordende aangeboden, kunnen aldaar aangehouden, »»en, na het afgeven van bewijs der aanhouding, aan Raden en »»Generaalmeesteren van de Munt worden opgezonden, om, na »»onderzoek, of, en uitspraak dat dezelve zich werkelijk in zoo»»danigen toestand bevinden, te worden doorgesneden, en alzoo »»aan de aanbieders te worden teruggegeven."

»Zijnde aan alle comptabelen, welke eenige ontvangst voor 's Rijks schatkist doen, zeer uitdrukkelijk voorgeschreven, om deze bepalingen met alle naauwkeurigheid en zonder eenige toegevendheid na te leven, ten aanzien van alle muntspecien naar de wet van den 28sten September 1816 (*Staatsblad n°.* 50) en volgende wetten geslagen, welke hun worden aangeboden; weshalve elk en een iegelijk gewaarschuwd wordt, om, ter voorkoming van hunne schade, ook de hiervoren gemelde wettelijke bepalingen in acht te nemen."

'S GRAVENHAGE, den 14. Maart 1846.

De Minister voornoemd,
(*geteekend*) VAN HALL.

Met aanmaning om tot afwering van het misbruik, hetgeen ten aanzien van de oude munten in den laatsten tijd op eene zoo schrikbarende wijze is toegenomen, in geen geval eenige verminkte, besnoeide of uiterlijk geschonden nieuwe muntspecien in ontvangst te nemen, maar dezelve steeds af te wijzen.

En zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, waar zulks te doen gebruikelijk is.

BREDA, den 9. April 1846.

DE ROY, vt.
Ter ordonnancie van dezelve,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 9den April.

De zittingen der beide wetgevende kamers zijn tegenwoordig van weinig algemeen belang.

— Gisteren is in plegtig gehoor bij den koning ontvangen de nieuw turksche gezant *Sullyman*-pacha, een jong en schrander man, die tot de partij der hervorming behoort.

— De heer *de Kiesseleff* is van hier naar Toulon vertrokken, waar eerstdaags de Russische grootvorst *Constantijn* gewacht wordt.

— De toestand der 19 werklieden in den tunnel van Courcelles, laat ongelukkigerwijs weinig hoop meer over. Reeds was men door de dwarsgalerij die tot hunne redding werd gegraven, digt bij hen gekomen, toen in den nacht van Zondag op Maandag eene nieuwe aardstorting plaats had, die weder eene barrière van 25 ellen daarstelde. Men heeft van Parijs de noodige werktuigen ontboden, om eene opening in dat gedeelte van den tunnel te maken, waar de ongelukkigen zich bevinden, ten einde hun meer lucht te verschaffen, waaraan zij gebrek hadden, middelerwijl andere middelen tot hunne redding zullen worden beproefd.

— Te Havre heeft men, door de aankomst van den walvischvaarder *Harmonie*, tijdingen uit Papeïte op Otaheite, tot den 16den December ontvangen. De staat van vijandschap tusschen

de fransche autoriteiten en de inboorlingen bleef nog steeds voortduren. De laatstgenoemden hielden zich altijd in hun verschanst legerkamp op, en de koningin *Pomaré* hield nog haar verblijf op de eilanden beneden den wind.

— Berigten uit Madrid vermelden, dat het tweede ministerie *Narvaez* slechts kort van duur is geweest. Al spoedig na de zamenstelling van het kabinet, is er tusschen gezegden minister en zijne ambtgenooten verschil ontstaan, ten gevolge waarvan de ministers van justitie en marine, *Egana* en *Pezuela*, hunne demissie hebben gegeven. Na vruchtelooze pogingen om zijn kabinet weder aan te vullen, heeft *Narvaez* daarop zelf zijn ontslag aan de koningin gevraagd. Deze heeft toen den heer *Isturitz* met de zamenstelling van een nieuw kabinet belast, en heeft hem tot minister van buitenlandsche zaken benoemd. De generaal *Armero* is tot minister van marine benoemd geworden; men hoopte dat de heer *Mon* wederom de portefeuille van finantien zou aanvaarden en de heer *Pidal* weder in 't bestuur zou komen. De heer *Egana* had bewilligd zijne portefeuille te behouden.

— Ter beurze waren heden (9 April) genoteerd: 5 pCt. 119,85; 3 pCt. 83,65; Nap. r. 101,25; Spanje 3 pCt. 36⅝; Rom. L. 101.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 6den April.

In den laatsten tijd heeft men wederom meer gehoord van een voornemen des Konings van Pruissen, om eene staatsregeling aan zijn rijk te geven. De *Kölnische Zeitung* deelt deswege thans eenige bijzonderheden mede. Het blad zegt, dat eene staatsregeling, onder de bevelen en, om te zeggen, onder de oogen des Konings door onderscheidene staatsraden bearbeid, aan den raad van Ministers is aangeboden. De raad heeft gediscussieerd, niet over de vraag, of het oogenblik tot het geven eener constitutie gekomen was, maar of het de pligt van den raad was, aan de Kroon zijne denkbeelden over het ontwerp zelf mede te deelen. Acht Ministers hebben er zich voor, zes er zich tegen verklaard. Dit verschil heeft eene bepaalde beslissing vertraagd. Het ontwerp bestond hierin, om de provinciale Staten als eerste algemeene vergadering te vereenigen, ten einde eene constitutie aan te nemen, gegrond op de vertegenwoordiging door Stenden. De Ministers die tegen het ontwerp waren, verlangden het aan de Provinciale Staten onderworpen te hebben.

— Dat de rust in Gallicie nog niet zoo geheel hersteld is, als sommige bladen dit wel verzekeren, zou men moeten opmaken uit het volgende berigt uit Krakau, van den 30 Maart, voorkomende in de *Schlesische Zeitung*: De boer *Sala* staat aan het hoofd der oproerige boeren. Slechts op de volgende voorwaarden wil hij en zijne benden de wapens nederleggen: 1°. opheffing van den robotdienst; 2°. ontheffing van belastingen; 3°. vermindering in den prijs van het zout; 4°. verdeeling der landgoederen in vier deelen, waarvan één vierde aan den adel en drie vierden aan de boeren zullen toekomen. Deze oproerige beweging zou door een aanzienlijk man te Pilsno geleid worden.

— In verschillende streken van Perzië woedt de *cholera*. Met de karavanen van Herat naar Chorasan gebragt, heeft zij zich van daar zuidelijk naar Kerman en westelijk naar de moerassige landen van Masanderan en Gilan uitgebreid. In Meschid is een derde der bevolking daardoor aangetast; in Teheran en Ispahan zijn geheele wijken ontvolkt.

ENGELAND.

LONDEN, den 8sten April.

Maandag hield H. M. een Geheimen Raad, in welken den Aartsbisschop van Canterbury het opstellen van een formulier van dankzegging, voor de jongste zegepralen in Oostindië, werd opgedragen.

Heden vertrekt het Hof naar Windsor, om de Paaschdagen aldaar door te brengen. Het zal denkelijk niet langer dan tien dagen uit de hoofdstad verwijderd zijn. Men zegt dat H. M. en prins *Albert* in het begin van den herfst weder eenige weken in Schotland zullen gaan doorbrengen, en voornamelijk hun verblijf te Blair Athol, het landhuis van den hertog van *Athol*, houden zullen.

— De openbare inkomsten des Rijks hebben gedurende de met 5 dezer geëindigde drie maanden 1,121,504 ponden sterling minder dan gedurende dezelfde drie maanden van het vorig jaar, en over het geheele jaar 2,327,219 ponden sterling minder opgebragt. Deze ongunstige uitkomst spruit hoofdzakelijk uit de aanzienlijk mindere opbrengst der inkomende regten, en uit eene mindere opbrengst der accijnsen voort. Het verschil ware nog grooter geweest, zonder de betaling van ongeveer drie vierde millioen ponden sterling der oorlogsschatting van China. De tegenstanders der tegenwoordige maatregelen van het gouvernement voorzien dat de belasting op de bezittingen en inkomsten, in stede van met het jaar 1848 op te houden, zoo als sir *R. Peel* ten vorigen jare voorspelde, hernieuwd en aanmerkelijk verzwaard zal moeten worden, indien men een nationaal bankroet wil voorkomen.

In het Hoogerhuis liet zich eergisteren lord *Beaumond* sterk tegen de handelwijs van Oostenrijk ten opzigte der Poolsche insurgenten uit, en vroeg of het waar was, dat de autoriteiten dier mogendheid eén burgeroorlog tegen den landadel in Gallicie hadden aangehitst. De minister *Aberdeen* antwoordde hierop dat het engelsch gouvernement geenerlei oorzaak of voorwendsel had om zich met deze zaken in te laten.

In het Lagerhuis zijn de beraadslagingen over de eerste lezing der zoogenaamde Iersche dwangwet voortgezet.

Het Hoogerhuis zal zijne zittingen den 21sten dezer hervatten; het Lagerhuis den 17den.

— Te Dublin en in de omstreken hebben in het laatst der vorige week zware stormen gewoed.

— Maandag laatstleden is te Bridgenorth een huwelijk voltrokken tusschen twee personen, die te zamen 140 jaren tellen; het is ten vierden male dat de man zich in den echt begeeft, terwijl zijne gade in twee vroegere huwelijken twintig kinderen heeft gehad. Het gelukkig paar werd door eene juichende menigte naar de kerk en van daar weder naar hunne woning begeleid.

— Uit de Vereenigde Staten zijn geen nadere berigten ontvangen.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. gec. 96¼; Spanje 5 pCt. 25; 3 pCt. 36½; Portugal 4 pCt. 58; Ned. 4 pCt. 92⅜.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 11den April.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Woensdag ll., heeft de president voorgesteld, en is door de Kamer besloten, de beraadslagingen over het ontwerp van wet, tot vergoeding van geleden schade wegens militaire inundatien, te doen plaats hebben op Maandag, den 20 dezer, des morgens ten elf ure.

Vervolgens zijn de afdeelingen voor de maanden April en Mei getrokken, en hebben de leden in de sectien de voorzitters en tweede voorzitters gekozen. De uitslag daarvan is als volgt: 1ste afdeeling, de heeren *van Twist* en *Modderman*; 2de, de heeren *Uitwerff Sterling* en *Gevers*; 3de, de heeren *Schooneveld* en *de Man*; 4de, de heeren *Star Busmann* en *van Panhuys*, en 5de, de heeren *Faber van Riemsdijk* en *Verweij Mejan*.

Daarna zijn de beraadslagingen geopend over het ontwerp van wet nopens de *burgerlijke pensioenen*.

De heer *Hooft* heeft bezwaren tegen de voordragt. Het hoofdbeginsel daarvan, dat de ambtenaar regt heeft op pensioen, keurt hij af. Hij *moet* geene aanspraak maken op levenslange verzorging omdat hij ambtenaar is. Gaarne zou de spreker eene wet op de pensioenen aannemen, maar niet deze.

De heer *van Goltstein* zegt, dat de kwistige wijs, waarop men in de toekenning van pensioenen is te werk gegaan, de uitgaven daarvoor zoo heeft vermeerderd. Het bezwaar, hetwelk de schatkist deswege drukt, is groot. De Regering heeft niet het belang der schatkist, maar wel dat der ambtenaren in het oog gehouden. Den spreker is het voorgekomen, dat dit voorstel, in het wel begrepen belang der schatkist, niet kan worden aangenomen. Hij is er tegen.

De heer *de Kempenaer* keurt ook het beginsel af, waarop de wet steunt. Hij betoogt: 1°. dat de voordragt ligt buiten de grenzen der noodzakelijkheid, en dat de Regering daartoe alzoo onbevoegd is, en 2°. dat iedere voordragt der Regering op de noodzakelijkheid moet gegrond zijn.

De heer *van Panhuys* is tegen de instelling van een nieuw fonds. Wanneer hij alles nagaat wat voor pensioenen reeds is opgebragt, dan vindt hij het zaak, nu alles op de begrooting te stellen. Hij erkent, dat de voordragt overigens veel goeds bevat.

De heer *Luzac* zegt, dat het hem onmogelijk is geweest, al de stukken, in dezen gewisseld, met de vereischte zorg na te gaan. Hij zal de hoofdpunten slechts in het oog houden. Hij blijft bij zijne in 1842 geuite opinie, dat de Regering het onderwerp slechts ten halve heeft behandeld. De militaire, kerkelijke en Oostindische pensioenen moesten op eene goede en wettige wijs met de andere pensioenen zijn behandeld. Als men het beginsel van pensionneren aanneemt, dan is het pligt, het geheele onderwerp te regelen. De spreker heeft ook bedenkingen tegen sommige bepalingen dezer voordragt.

De heer *Duymaer van Twist* zegt, dat hij zich wel steeds ver-

zet heeft tegen de daarstelling van speciale fondsen, maar niet wanneer de noodzakelijkheid daarvan is gebleken. Dit is het geval hier.

De heer *Gevers* stemt juist wegens het daarstellen van het fonds tegen de voordragt.

De heer *Faber van Riemsdijk* heeft gelijke gronden tegen het fonds, maar zal toch de wet aannemen. De oprigting van dit fonds is eene verkeerdheid, maar geen stellig kwaad. Het missen van eene wet nopens de pensioenen is een nog veel grooter kwaad. De meerderheid der Kamer heeft zich vóór de oprigting van het fonds verklaard. Wat moet de Regering dan doen?

Z. Exc. de Minister van Finantien heeft het ontwerp breedvoerig verdedigd. Het behelst wezenlijke verbeteringen en beveelt zich uit verschillenden hoofde aan. Verkregen regten en aanspraken worden daardoor niet verkort, en de belangen der schatkist zullen er door bevorderd worden. Z. Exc. toont in het breede aan de wenschelijkheid en doeltreffendheid tot het daarstellen van een afzonderlijk fonds voor de te verleenen pensioenen aan burgerlijke ambtenaren. De meerderheid der Kamer heeft zich in de Afdeelingen ook voor de oprigting van een afzonderlijk fonds verklaard, en Z. Exc. hoopt alzoo, dat sommige leden hunne bezwaren daartegen thans zullen ten offer brengen. Er rust op den Staat geene eigenlijke verpligting tot het verleenen van pensioen, doch de Staat neemt nu die verpligting op zich, behoudens de door de ambtenaren te verstrekken bijdrage. Door dit ontwerp wordt het tegenwoordige niet bezwaard voor de toekomst. Z. Exc. gelooft, dat het bedrag der pensioenen thans zijn hoogste toppunt heeft bereikt. Men zal, door het aanhangig voorstel, trachten het bedrag der pensioenen in het vervolg allengs te verminderen. Z. Exc. verklaart, daartoe door den Koning gemagtigd, dat zoodra dit ontwerp zal zijn goedgekeurd, men zich met het vervaardigen van een ontwerp, tot regeling der militaire pensioenen, zal bezig houden.

De beraadslagingen worden gesloten. Men gaat ter stemming over. Het ontwerp wordt *aangenomen* met eene meerderheid van 36 tegen 16 stemmen. Tegen hebben gestemd de heeren *van Heemstra*, *Uitwerff Sterling*, *Star Busmann*, *Luzac*, *Strens*, *van Goltstein*, *Wichers*, *de Kempenaer*, *van Heloma*, *Gevers*, *van Panhuys*, *Madderman*, *Gouverneur*, *Kniphorst*, *Hooft*, en *Anemaet*.

Is ontvangen eene koninklijke boodschap, ten geleide van zes ontwerpen van wet, tot verhooging van even zoo vele hoofdstukken der staatsbegrooting over 1846 en 1847, ter zake van de pensioenen. — [illegible] aan de Afdeelingen.

Daarna wordt de vergadering gescheiden.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 31sten Maart 1846, n°. 94, is jhr. *Gevers*, Hoogstdeszelfs minister-resident bij de hoven van Baden, Beijeren en Wurtemberg, in die betrekking bij het groot-hertogelijk hof van Baden, eervol teruggeroepen, onder dankbetuiging voor de diensten als zoodanig bewezen.

Bij hetzelfde besluit zijn benoemd, tot Zijner Majesteits minister-resident bij het hof van Baden, de heer *T. J. Travers*, thans zaakgelastigde en consul-generaal te Athene, met bepaling dat hij in evengemelde zijne nieuwe betrekking zijn vast verblijf zal houden te Manheim, om te dier plaatse tevens de functien van consul-generaal uit te oefenen; en, tot Zijner Majesteits zaakgelastigde en consul-generaal te Athene, mr. *T. M. Roest van Limburg*, thans raad van legatie, dienstdoende bij 's Konings gezantschap te Weenen.

— De heer *Mercier*, gevolmagtigde van Z. M. den Koning der Belgen, belast met eene buitengewone zending bij het Nederlandsche hof, is Woensdag avond in de residentie aangekomen.

— Bij besluit van den 22 Maart jl. n°. 63, heeft Zijne Majesteit den Heer Minister van Oorlog gemagtigd, om de miliciens der ligting van 1845, welke zich in de reserve bevinden, voor den tijd van *drie* maanden, en wel van 15 Mei tot 15 Augustus aanstaande, onder de wapenen te doen opkomen; zullende voorts bij die miliciens worden geloot, ter aanduiding wie hunner, tot aanvulling van het gestadig in dienst blijvende gedeelte van de korpsen, ook na 15 Augustus onder de wapenen zullen gehouden worden, of later, tot het voltallig houden van dat gedeelte, het eerst aan de beurt zullen zijn om daartoe weder opgeroepen te worden.

— Naar men meldt zullen met 1°. Mei aanstaande de regimentschefs der infanterie bij hunne depôts verblijven, zullende daarvan echter zijn uitgezonderd die regimentschefs welke drie bataillons in één garnizoen hebben, als Maastricht, Breda en 's Bosch. Waar twee bataillons garnizoen houden, zal de luitenant-kolonel van het regiment gedetacheerd zijn met zijn bataillon en het kommando over de beide bataillons voeren.

— Bij gelegenheid der groote parade van het garnizoen van 's Hage, op den verjaardag van H. K. H. Mevrouw de Erfgroothertogin van *Saxen-Weimar-Eisenach*, dochter van Z. M. den Koning, zijn aan de regimenten grenadiers, jagers en lansiers, nieuwe vaandels uitgereikt.

— Uit Vlissingen meldt men, dat het hooger beroep in de zaak der *Vlissingsche Courant*, den 27sten dezer, des voormiddags ten 10 ure, voor het provinciaal hof in Zeeland zal behandeld worden.

— De arrondissements-regtbank te 's Hage, in raadkamer vergaderd, heeft op requisitie van den Edel Achtbaren heer officier van justitie, houdende: » dat het der raadkamer behage te verklaren, dat uit de instructie geene voldoende bezwaren ter verdere »vervolging tegen de beklaagden zijn gerezen, en de in vrijheid»stelling van dezelve te bevelen», *W. K. Nelck* en zijn zoon *Willem* in vrijheid doen stellen en dus overeenkomstig het requisitor beslist.

— Voor den Hoogen Raad der Nederlanden, kamer van burgerlijke zaken, is op heden behandeld de zaak van de Nederlandsche Israelitische Ring-synagoge te Assen, vertegenwoordigd door hare Manhigim, contra *H. van Essen*, te Zwolle, in qualiteit van Parnas-Thesaurier der Nederlandsche Israelitische Hoofdsynagoge te Zwolle.

Het gold hier de belangrijke regtsvraag, ten aanzien der al dan niet verbindende kracht en regtsgeldigheid van het algemeen reglement voor de Israelitische synagogale Ringen, vastgesteld bij dispositie van den staatsraad-directeur voor de zaken der Hervormde Kerk enz., te vinden sub n°. 47 der verordeningen voor het Israelitiesch kerkgenootschap, binnen het Koningrijk der Nederlanden; eene regtsvraag die zoowel door den kantonregter te Assen, als later door de arrondissements-regtkank aldaar, bevestigend is beantwoord.

De Advokaat-Generaal Mr. *Gregory* zal in deze belangrijke zaak op den 7den Mei aanstaande zijn conclusie nemen.

— De *Nederlandsche Stoompost* meldt, dat met den 11 dezer op den Rijnspoorweg de zomerdienst een aanvang zal nemen, terwijl die op den spoorweg tusschen Amsterdam en 's Gravenhage eerst met den 1 Mei daaraanvolgende zal beginnen.

— Het berigt, dat de heer *Wenckebach* zich naar Java zou begeven, om aldaar eene electro-magnetische telegraaf zamen te stellen, is onjuist.

— Uit 's Bosch schrijft men van eergisteren:

» Gisteren avond ontwaarde men in de rigting van Vlijmen en Engelen groote vlammen, die een geduchten brand deden vermoeden; heden ontvangen wij echter de tijding dat dit seinvuren zijn geweest, aanduidende dat niettegenstaande alle krachtinspanning, het water niet meer te houden was, en er dus moest overgegaan worden tot het openzetten van de sluizen, daar de dijken bezweken en er reeds een gat in geloopen was; de polders van Engelen, Bokhoven en de buitenpolder van Vlijmen zijn dienvolgens dezen nacht volgeloopen, terwijl er veel vrees bestaat, dat ook de waterweringen van het Drunensche verlaat geen weerstand meer zullen kunnen bieden."

— Uit Zwolle schrijft men van den 8sten dezer:

»Op heden is weder de longziekte op eenen stal te 's Heerenbroek, in de nabijheid van den stal op de Biswetering ontdekt. Misschien heeft de ziekte er reeds meerdere dagen bestaan, doch door geen Rijks veearts behandeld zijnde, is zulks niet eerder bekend geworden, waarom ook het provinciaal gouvernement, noch het gemeentebestuur dadelijk volgens de bestaande bepalingen heeft kunnen handelen."

— De *Amsterdamsche Courant* van heden behelst het volgende: »Naar men verneemt zal de Vierde Klasse van het Koninklijk Nederlandsche Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten, eene openbare zitting houden, op Dingsdag den 14 dezer, des voormiddags ten elf ure in de groote zaal van het gebouw des Instituuts, onder voorzitting van den heer *H. H. Klijn*; het verslag der werkzaamheden, sedert de laatst gehouden algemeene vergadering der klasse, zal door haren secretaris, den heer *D. D. Büchler*, worden voorgedragen, terwijl het lid, de heer *J. A. Kruseman*, eene redevoering zal houden. Op Donderdag daaraan volgende zal eene dergelijke zitting van de Tweede Klasse gehouden worden, ter zelfde ure en plaats, onder voorzitting van den hoogleeraar mr. *H. Beijerman*. Het verslag van de werkzaamheden der Klasse, gedurende het afgeloopen tijdvak, zal door den secretaris, den hoogleeraar *des Amorie van der Hoeven*, worden medegedeeld, waarna de heer *J. H. Halbertsma* eene redevoering zal houden. De zitting zal voorts, naar men verneemt, met eene dichterlijke bijdrage van den heer *Tollens*, door den secretaris voorgedragen, besloten worden."

— Dezer dagen is te Amsterdam aan de notabelste ingezetenen toegezonden het prospectus tot oprigting aldaar eener *Handel- en Industrieschool.* Het zijn de heeren Dr. *S. Sarphati* en Mr. *W. J. C. van Hasselt*, die het eerst de hand aan het werk hebben geslagen, om het Vaderland met zoodanige nuttige inrigting te begiftigen. Het ontbreekt ons aan plaats, om het plan in alle bijzonderheden te doen kennen; wij bepalen ons slechts tot hetgeen aan de oprigters is toegezegd. Als commissie van bestuur hebben zich nevens hen geconstitueerd de heeren: *P. Huidekoper*, *A. F. Insinger*, *F. van der Oudermeulen*, Jhr. *P. Hartsen*, Mr. *H. J. Koenen*. De volgende heeren hebben zich allen bereid verklaard cursussen in de belangrijkste vakken te geven, *zonder dat op eenige remuneratie kan worden gerekend.* Jhr. Mr. *W. E. J. Berg van Dussen Muilkerk*, in de handelgeschiedenis; Prof. *H. Beijerman*, geschiedenis der kolonien; Prof. *J. Bosscha*, algemeene geschiedenis; Mr. *I. da Costa*, letterkunde; Mr. *J. A. van Eijk*, natuurkunde; Prof. *J. van Hall*, handelsregt; Mr. *W. J. C. van Hasselt*, wetgeving op industrie; Mr. *J. van Lennep*, vaderlandsche geschiedenis; Prof. *F. A. W. Miquel*, kruidkunde; *D. Pas*, droogerijen; Dr. *S. Sarphati*, algemeene scheikunde; *H. A. van der Speck Obreen*, scheepsbouwkunde; Dr. *F. J. Stamkart*, sterre- en zeevaartkunde; Prof. *W. S. Swart*, stoomwerktuigen en analytische scheikunde; Mr. *J. J. Teding van Berkhout*, werktuigkunde; Prof. *C. A. den Tex*, staathuishoudkunde en statistiek; Prof. *P. J. Veth*, Indische taal- en volkenkunde; Prof. *W. Vrolik*, mensch- en dierkunde. Van de medewerking van zulke mannen kan men voorzeker iets goeds verwachten.

De *Amsterdamsche Courant* van heden zegt, dat voor de gelden, benoodigd tot oprigting en instandhouding dezer nuttige inrigting ten bedrage van *f* 30000, verdeeld in 60 aandeelen, ieder van *f* 500, door eenige welwillende Stadgenooten binnen weinig dagen is gezorgd.

— Lazen wij onlangs een berigt uit Amersfoort, over het Water-opvoerings toestel, genaamd *de Waterbraker*, waarvan de heer *P. Faddegon Pz.*, aldaar, de uitvinder is; met niet minder belangstelling zal men thans vernemen, dat dit werktuig, hetwelk veelvond meer product van water geeft dan de gebezigde magt groot is, door verscheidene HH. Professoren en andere autoriteiten te Utrecht, Leyden en Haarlem bezigtigd en onderzocht is geworden, met het gunstig gevolg, dat bij velen de overtuiging geboren werd van het wenschelijke, dat dit werktuig niet alleen voor polderwerken, maar ook zelfs voor de droogmaking van het Haarlemmer-Meer mogt gebruikt worden.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 10 April.

Van TARWE alleen verkocht: 129 ℔ oude Norder *f* 320; 123 ℔ oude Vriesche *f* 260.

ROGGE prijshoudend, in Entr.: 123 ℔ nieuwe Pommer *f* 221; in Cons.: 123 ℔ nieuwe Stettin *f* 230; 127 ℔ nieuwe Rostocker *f* 241.

HAVER in een doen, 82 ℔ nieuwe Fijne *f* 122.

GARST en BOEKWEIT zonder handel.

KOOLZAAD dadelijk en op het voorjaar 1 P. vl. lager, op het najaar prijshoudend, gedaan: oud Cromhorn 57 P. vl.; op 9/v. Olie in April 63 P. vl.; in Sept. en Oct. $53^1/_2$ P. vl.

LIJNZAAD als voren.

RAAPOLIE dadelijk en 1°. Mei begin markt lager verkocht, doch bleef begeerd; op het najaar met goede kooplust en hooger betaald; op 6/w. *f* $36^1/_4$; Vlieg. *f* 35, $^1/_4$; 1°. Mei *f* $33^3/_4$, $34^1/_4$; 1°. Sept. *f* $31^1/_2$, $^3/_4$; Oct. en Nov. *f* $31^3/_4$, 32; Dec. *f* 32.

LIJNOLIE traag; op 6/w. *f* 28; Vlieg. *f* 27; 1°. Mei *f* 27.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 31; Vlieg. *f* 30.

RAAPKOEKEN: de 1000 stuks *f* 72 à 74. — LIJNKOEKEN: de 100 stuks *f* $9^1/_2$ à *f* 11.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 10. APRIL 1846.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f*	9,35	tot	*f*	10,00.
Het dito dito Rogge	» »	7,40	»	»	7,50.
Het dito dito Boekweit	» »	7,90	»	»	8,00.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.				»	0,16.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.				»	0,16.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.				»	0,25.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.				»	0,35.
Een Nederl. pond Tarwe-meel				»	0,32.
Een dito pond grof Tarwe-meel				»	0,16.
Een dito pond Boter				»	0,82.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)				»	4,90.
Het 1000 Eiken Telhout				»	3,10.
Het 1000 Doof Hout				»	2,25.
De kar Spaanders				»	8,00.
De » Struiken				»	8,10.
De 100 Mutsaard				»	3,20.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (10 *April*) was de fondsnotering: Ned. $2^1/_2$ pCt. $60^7/_{16}$; 3 pCt. $72^7/_8$; 4 pCt. $94^{13}/_{16}$; Amort.-Syndik. $4^1/_2$ pCt. $99^7/_8$; $3^1/_2$ pCt. $90^1/_2$; Handelm. $167^3/_4$; O. Ind. Leen. 4 pCt. $94^7/_{16}$; Haarlemmermeer $105^1/_4$; Belgie $2^1/_2$ pCt. $53^7/_8$; Spanje $19^{13}/_{16}$; dito Onbep. St. $19^3/_{16}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $30^{11}/_{16}$; Ardoins Coupons $20^1/_4$; Portug. 3 pCt. te Londen $60^1/_{16}$; 4 pCt. $58^5/_8$; Rusland Certif. 1831 $97^1/_4$; 4 pCt. bij *Hope* $90^7/_{16}$; Id. bij *Stiegl.* 89; Certif. van Assign. 6 pCt. 71; Weenerbank bij *Goll* $105^1/_4$; Braz. $87^1/_8$; Mexiko $32^3/_4$; Venez. 45; Grenada $23^1/_4$.

Advertentiën.

*** Voorspoedig bevallen van eene *DOCHTER*, Th. J. A. DE CHARRO, geb. Faes.

's Gravenhage, 10 April 1846.

*** Heden ochtend ten drie ure overleed alhier, de WelEdele Heer H. J. VAN MENS, voormalig Heel- en Vroedmeester, Lid der Provinciale Geneeskundige Commissie van *Noord-Braband*, en van onderscheidene Geneeskundige Genootschappen, in den hoogen ouderdom van 88 Jaren en twee Maanden, voorzien van de Heilige Sacramenten onzer Moeder de H. Kerk. Die den overledenen gekend hebben, zullen genoegzaam beseffen welken voorbeeldeloozen en zorgvuldigen Vader wij in hem verliezen.

Breda, den 7. April 1846.

Uit aller Naam,
J. F. VAN MENS,
Med. Doct.

BEKENDMAKING.

De BURGEMEESTER der Gemeente *Zevenbergen*, maakt bij deze bekend, dat de gewone jaarlijksche VOORJAARS PAARDEN-, BEESTEN- en LAKENMARKT binnen deze Gemeente, zal worden gehouden op *Woensdag den* 15. *April* 1846.

De Burgemeester,
J. DAMEN.

MANUFACTUREN EN MODES.

W. MORLEY,

Veemarktstraat D, 138, 139,

heeft de eer de Dames te berigten, eenige nieuwe artikelen voor KLEEDJES en meerder NOUVEAUTÉS te hebben ontvangen.

De PARIJSER MODES nog niet uitgekomen zijnde, zal de ontvangst daarvan nader, als naar gewoonte, geannonceerd worden.

*** AANBESTEDING van **VLEESCH, VET** en **SPEK**, voor het 7de Regiment Infanterie, alhier in garnizoen, op *Donderdag den* 16. *April* 1846, des morgens ten 12 uur, in de Kazerne, op het Bureau van den Regiments-Kommandant, genaamd *het Statenhuis*, alwaar de Voorwaarden van Aanbesteding van af den 11. April zullen ter lezing liggen.

*** BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *Breda*, zullen op *Donderdag den* 30. *April* aanstaande, des middags ten twaalf ure, ten Stadhuize aldaar, aan de minstdoenden, volgens in te leveren *gezegelde* Biljetten van Inschrijving, in het openbaar en onder de noodige bepalingen, AANBESTEDEN, de LEVERANCIE van,

Veertig LAKENSCHE ROKKEN,
Veertig LAKENSCHE BROEKEN,
Veertig paar LAKENSCHE SLOBKOUSEN,
Veertig STROPDASSEN,
Veertig paar ROODE WINGSEN, en
Vijftig SCHAKOTS (*nieuw model*).

Alles ten behoeve der Dienstdoende Schutterij, *te leveren vóór den* 1. *Junij aanstaande.*

Zullende het model van ieder dier voorwerpen, inmiddels in het Kleeding-Magazijn van gemelde Schutterij, kunnen bezigtigd worden.

Breda, den 6. April 1846.

De ROY, vt.
Ter ordonnancie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

*** BURGEMEESTER en ASSESSOREN der Gemeente *Alphen en Riel*, zullen op *Maandag den* 20. *April e. k.*, des morgens 10 uren, ten Gemeentenshuize, publiek AANBESTEDEN:

Het **BOUWEN** eener **KAZERNE** voor 5 MARECHAUSSEES TE PAARD, met de LEVERANTIE der daartoe benoodigde MATERIALEN.

HENDRICKX, Vt.
Ter ordonnancie,
ANT. BACKX, Ss.

TE HUUR OF TE KOOP,

OP DE *LEUR*, BIJ *BREDA*, TEGEN 3 MEI 1846:

Een bij uitstek goed ter nering staande WINKEL-, BURGER- of HEERENHUIS, met REGENBAK en WELPOMP, SCHUUR, PAARDENSTALLING en MOESTUIN. Iemand hiertoe genegen, adressere zich met *franco* Brieven aan A. F. OONINCX, in den *Ouden Prins*, te *Breda*, of aan Ph. KOOPMANS, te *Etten*.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers